

Expert: Riziko přenosu slintavky do ČR roste, největší hrozbou je přenos lidmi

31.3.2025 - | PROTEXT

"Šance, že se nákaza dostane na území ČR, se zvětšuje," řekl Lány. Zavlečení podle něj ovlivňuje zejména pohyb lidí. Nejpravděpodobnější scénář, jak by se slintavka mohla dostat do Česka, podle Lányho je, pokud se ve slovenském chovu nacházel nějaký Čech ještě před propuknutím nákazy a následně přijel do českého chovu a podcenil dezinfekci. Mohlo jít například o majitele chovu, přepravce zvířat, dodavatele krmiv nebo i návštěvu, dodal.

"První nemocné zvíře nemusíte poznat. U krav je nejkratší inkubační doba dva až čtyři dny," podotkl Lány. V praxi to tedy znamená, že kráva nebo prase může přenášet nákazu i několik dní na další zvířata, než se u nich projeví příznaky a začnou se přijímat opatření. V tu dobu už ale mohl například zaměstnanec nebo přepravce odvézt nakažené zvíře nebo virus třeba na pneumatikách.

Opatření přijímaná na hranicích jsou podle Lányho důležitá pro snížení pravděpodobnosti zavlečení nákazy, mnohem důležitější jsou ale podle něj opatření v chovech. "To, co projde přes hranici, a může toho projít dost, se nesmí dostat do chovu. Do chovů nesmí nikdo cizí, žádná auta, všichni musí parkovat před branami a dovnitř smí jen po dezinfekci," uvedl Lány.

Přestože virus se může šířit i vzduchem, podle Lányho zatím není pravděpodobné, že by se nákaza dostala tímto způsobem na území ČR. Vítr přenáší nákazu jen od živých zvířat, a to buď při dýchání nebo chrochtání a bučení, řekl Lány. Na přenos jsou podle něj mnohem horší prasata. "Jedno prase vyfoukne víc viru než tisíc krav. U krav to je jen pár kilometrů, u prasat to vzduchem může být daleko," podotkl Lány.

Pokud by se stalo, že ve slovenském chovu byl nějaký Čech, který by následně přenesl nákazu na zvířata v ČR, trvalo by podle Lányho šest až deset dní, než se nemoc v chovu projeví.

Na površích podle Lányho může virus vydržet i půl roku, pokud se nebude otírat. Například na pneumatikách vozidel, která jezdí stovky kilometrů, virus drží méně, protože pneumatika se čistí sama o silnici. "Ale záleží, co zůstane ve vzorcích nebo na blatnicích, zbytky viru mohou padat a jsou infekční," upozornil.

Na Slovensku v neděli přibýlo páté ohnisko nákazy. Jde o velkou farmu ve vesnici Plavecký Štvrtok nedaleko Malacek na západě země, zhruba 40 kilometrů po silnici od hranice s Českem.

Slintavka a kulhavka je jednou z nejnakažlivějších infekčních chorob. Virus se vylučuje slinami, močí, trusem a mlékem. Přenáší se kontaktem s nemocnými zvířaty, vzduchem i na povrchu člověka, nástrojů či dopravních prostředků. Na člověka je nemoc nepřenositelná. V ČR byla nákaza naposledy zjištěna v roce 1975.

<https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/expert-riziko-prenosu-slintavky-do-cr-roste-nejvetsi-hrozbou-je-prenos-lidmi/2654839>